



Ngày 15 tháng 9 năm 2023

GÓP Ý CỦA BSA VỀ DỰ THẢO NGHỊ ĐỊNH THAY THẾ NGHỊ ĐỊNH SỐ 72/2013/NĐ-CP

Kính gửi: Bộ Thông tin và Truyền thông

Thay mặt BSA | Liên minh Phần mềm (**BSA**),¹ chúng tôi xin được gửi lời chào trân trọng nhất và lời cảm ơn chân thành đến Bộ Thông tin và Truyền thông (**Bộ TT&TT**) vì đã tổ chức lấy ý kiến từ khu vực tư nhân về Dự thảo Nghị định thay thế Nghị định số 72/2013/NĐ-CP (**Dự thảo Nghị định**). Chúng tôi rất vui vì đã có cơ hội được gửi ý kiến đóng góp tới Quý Bộ về Dự thảo Nghị định. Trong những năm qua, BSA đã đóng góp ý kiến về dự thảo Nghị định 72 vào tháng 9 năm 2021² và tháng 12 năm 2021,³ về Nghị định 53 vào tháng 9 năm 2022⁴ và về Dự thảo Luật Viễn thông vào tháng 12 năm 2022.⁵ Gần đây nhất, chúng tôi đã góp ý về Nghị định 13 về Bảo vệ Dữ liệu Cá nhân vào tháng 6 năm 2023.⁶

BSA là tổ chức vận động hàng đầu cho ngành công nghiệp phần mềm toàn cầu. Thành viên của chúng tôi là những công ty phần mềm chuyên phát triển công nghệ giữa doanh nghiệp với doanh nghiệp (B2B Technologies), nhằm giúp các doanh nghiệp khác đổi mới và phát triển. Ví dụ: các thành viên BSA cung cấp các công cụ bao gồm dịch vụ lưu trữ đám mây và xử lý dữ liệu, phần mềm quản lý quan hệ khách hàng, chương trình quản lý nhân sự, dịch vụ quản lý danh tính và phần mềm cộng tác. BSA cung cấp nguồn kinh nghiệm quốc tế phong phú về chính sách công nghệ phục vụ mục đích tham khảo và chúng tôi hy vọng rằng những góp ý của chúng tôi trong văn bản này sẽ hữu ích đối với Bộ TT&TT.

Yêu cầu địa phương hóa dữ liệu

Dự thảo Nghị định có thể được hiểu là sẽ đặt ra các nghĩa vụ mới đối với các đơn vị cung cấp thông tin công cộng xuyên biên giới và (1) sử dụng dịch vụ cho thuê chỗ lưu trữ dữ liệu hoặc (2) có tổng lượt truy cập từ Việt Nam trong sáu tháng liên tục từ 100.000 lượt trở lên. Cụ thể, điểm đ khoản 3 Điều 26 yêu cầu các đơn vị đó thực hiện việc lưu trữ thông tin cá nhân của người dùng Việt Nam tại Việt Nam. Như đã trình bày trong các góp ý trước của chúng tôi, các yêu cầu địa phương hóa dữ liệu như vậy sẽ có tác động tiêu cực đến nền kinh tế địa phương khi các yêu cầu này không cho phép các

¹ Các thành viên của BSA bao gồm Adobe, Alteryx, Altium, Amazon Web Services, Atlassian, Autodesk, Bentley Systems, Box, Cisco, Cloudflare, CNC/Mastercam, Dassault, Databricks, DocuSign, Dropbox, Elastic, Graphisoft, IBM, Informatica, Juniper Networks, Kyndryl, MathWorks, Microsoft, Nikon, Okta, Oracle, Palo Alto Networks, Prokon, PTC, Rockwell, Rubrik, Salesforce, SAP, ServiceNow, Shopify Inc., Siemens Industry Software Inc., Splunk, Trend Micro, Trimble Solutions Corporation, TriNet, Twilio, Unity Technologies, Inc., Workday, Zendesk, and Zoom Video Communications, Inc.

² [Vietnam: Góp ý của BSA đối với dự thảo Nghị định sửa đổi Nghị định 72 | BSA | The Software Alliance](#)

³ [Vietnam: Góp ý của BSA đối với dự thảo Nghị định sửa đổi Nghị định 72 | BSA | The Software Alliance](#)

⁴ [Vietnam: Góp ý của BSA đối với Nghị định số 53/2022/ND-CP về thi hành Luật An ninh mạng](#)

⁵ [Vietnam: Thư góp ý BSA đối với dự thảo Luật Viễn thông](#)

⁶ [Vietnam: Thư góp ý BSA đối với Nghị định số 13/2023/ND-CP về Bảo vệ dữ liệu cá nhân](#)

doanh nghiệp được hưởng lợi hoàn toàn từ công nghệ và dịch vụ tiên tiến hiện có trên thị trường toàn cầu. Ví dụ: yêu cầu địa phương hóa dữ liệu có thể hạn chế các doanh nghiệp trong nước, cả doanh nghiệp vừa và nhỏ (**SMEs**) và các tổ chức lớn hơn như bệnh viện, hãng hàng không và ngân hàng, sử dụng các giải pháp công nghệ thông tin (**CNTT**) và điện toán đám mây hàng đầu thế giới từ các nhà cung cấp dịch vụ bên ngoài Việt Nam. Những dịch vụ như vậy thường cung cấp khả năng bảo mật tốt nhất; việc cấm các công ty trong nước sử dụng các dịch vụ này có thể làm giảm khả năng cạnh tranh của họ, đặc biệt là trên trường quốc tế và khiến họ gặp rủi ro lớn về bảo mật dữ liệu.

Yêu cầu địa phương hóa dữ liệu không làm tăng khả năng bảo vệ dữ liệu và còn khiến các doanh nghiệp phải đối mặt với nguy cơ các dữ liệu đó bị xâm phạm. Chúng tôi cho rằng chỉ cần các pháp nhân bị tác động có thể đáp ứng các nghĩa vụ còn lại của họ theo điểm đ khoản 3 Điều 26, thì yêu cầu địa phương hóa dữ liệu là không cần thiết. Chúng tôi được biết trong một hội nghị do Bộ TT&TT và Hội đồng Kinh doanh Hoa Kỳ-ASEAN đồng tổ chức vào ngày 31/8/2023, Bộ TT&TT bình luận rằng Dự thảo Nghị định không yêu cầu các nhà cung cấp thông tin xuyên biên giới phải địa phương hóa thông tin cá nhân của người dùng tại Việt Nam. Do đó, bên cạnh việc giải trình trực tiếp tại Hội nghị, BSA khuyến nghị, trong phiên bản cuối cùng của Nghị định, cần phải nêu rõ rằng, Nghị định không có yêu cầu địa phương hóa dữ liệu.

Quan ngại về cam kết của Việt Nam trong các hiệp định quốc tế

Chúng tôi cũng muốn nhấn mạnh rằng bất cứ yêu cầu địa phương hóa dữ liệu nào cũng có thể ảnh hưởng đến các cam kết của Việt Nam trong các hiệp định quốc tế, đồng thời đem lại thách thức đối với nỗ lực của Việt Nam trong việc khai thác chuyển đổi số vì lợi ích của nền kinh tế và người dân.

a) Tính nhất quán với các cam kết trong Hiệp định CPTPP

Yêu cầu địa phương hóa dữ liệu trong Dự thảo Nghị định làm dấy lên quan ngại liên quan đến sự tuân thủ của Việt Nam đối với các nghĩa vụ quốc tế theo Hiệp định Đối tác Toàn diện và Tiến bộ xuyên Thái Bình Dương (**CPTPP**) vì quy định này có thể yêu cầu các tổ chức nước ngoài cung cấp thông tin xuyên biên giới với hơn 100.000 lượt truy cập mỗi tháng từ người dùng Việt Nam phải đáp ứng điều kiện “sử dụng hoặc đặt hệ thống máy chủ” tại Việt Nam để tiến hành kinh doanh. Các yêu cầu địa phương hóa này dường như không tương thích với Điều 14.13 của CPTPP, trong đó nêu rõ như sau:

"Điều 14.13: Vị trí đặt cơ sở máy tính: ... 2. Không Bên nào yêu cầu đối tượng áp dụng của Chương này được sử dụng hoặc lựa chọn địa điểm lắp đặt các cơ sở hạ tầng công nghệ thông tin trong phạm vi lãnh thổ của Bên mình để xem đó như là điều kiện để triển khai công việc kinh doanh trong lãnh thổ đó."

Giai đoạn chuyển tiếp của Việt Nam để tuân thủ nghĩa vụ này sẽ hết hạn vào tháng 1 năm 2024, nghĩa là các yêu cầu địa phương hóa đó sẽ chính thức vi phạm các cam kết CPTPP của Việt Nam tại thời điểm này.

b) Sự phù hợp với các trường hợp ngoại lệ của CPTPP

Yêu cầu địa phương hóa dữ liệu có thể không được coi là trường hợp ngoại lệ hợp lý hoặc chính đáng theo Điều 14.13.3 CPTPP.⁷ Những sự miễn trừ khỏi các điều khoản CPTPP nói trên phải thực

⁷ Điều 14.13.3. quy định:

"Không quy định nào trong Điều này có thể nghiêm cấm Bên tham gia Hiệp định này ban hành hoặc duy trì các biện pháp không phù hợp với khoản 2 để đạt được mục tiêu chính sách công hợp lý với điều kiện là biện pháp đó:

- a) không được áp dụng theo cách mà có thể tạo ra sự thiếu công bằng và không hợp lý hoặc hạn chế đối với hoạt động thương mại một cách trá hình; và
- (b) không giới hạn việc sử dụng hoặc địa điểm lắp đặt các cơ sở hạ tầng công nghệ thông tin vượt mức yêu cầu để đạt mục tiêu đó."

sự là “cần thiết” để đảm bảo tuân thủ luật pháp trong nước và “không được áp đặt các hạn chế liên quan tới việc sử dụng hoặc địa điểm lắp đặt các hạ tầng máy tính vượt mức yêu cầu để đạt mục tiêu đó”. Tuy vậy, Dự thảo Nghị định dường như chưa đáp ứng được tiêu chuẩn này.

Địa phương hóa dữ liệu là một phương thức kém hiệu quả hơn trong việc đảm bảo quyền truy cập thông tin so với việc đặt ra các tiêu chuẩn pháp lý nhằm đảm bảo (khi có nhu cầu pháp lý) sẵn sàng truy cập vào thông tin liên quan. Ví dụ, trong một số hiệp định thương mại tự do hoặc hiệp định kinh tế kỹ thuật số, các Bên cấm địa phương hóa dữ liệu, nhưng vẫn cho phép “các cơ quan quản lý tài chính của một Bên, vì mục đích quản lý và giám sát, [yêu cầu] quyền truy cập ngay lập tức, trực tiếp, đầy đủ và liên tục đối với thông tin được xử lý hoặc lưu trữ trên các cơ sở máy tính mà đối tượng áp dụng sử dụng hoặc đặt bên ngoài lãnh thổ của Bên đó.”

Thay vì đặt các quy định địa phương hóa dữ liệu thiếu hiệu quả này, Nghị định ban hành cần làm rõ khi nào và trong trường hợp nào thì các thông tin nhất định cần được cung cấp cho các cơ quan quản lý có liên quan.

c) Sự loại trừ khỏi IPEF và các sáng kiến thương mại khu vực khác

Yêu cầu địa phương hóa dữ liệu trong Dự thảo Nghị định là mối đe dọa tiềm tàng đến khả năng Việt Nam tham gia và hưởng lợi từ các sáng kiến thương mại khu vực, như Khuôn khổ Kinh tế Ấn Độ Dương - Thái Bình Dương (IPEF). Nếu Việt Nam không tuân thủ các cam kết quốc tế hiện có, điều đó có thể đặt ra nghi vấn về sức nặng và giá trị của các cam kết mà Việt Nam thể hiện trong các cuộc đàm phán khác. Việc mất niềm tin vào khả năng tuân thủ các cam kết quốc tế của Việt Nam có thể làm các nền kinh tế đối tác trở nên ngần ngại khi tham gia vào các cuộc đàm phán về thương mại kỹ thuật số với Việt Nam trong tương lai.

Các quy định về bảo vệ hoạt động chuyển dữ liệu xuyên biên giới, cấm địa phương hóa dữ liệu và thuế hải quan kỹ thuật số cũng như thúc đẩy an ninh mạng và bảo vệ dữ liệu cá nhân là những yếu tố then chốt của trụ cột thương mại IPEF. Các điều khoản đó sẽ dựa trên các tiêu chuẩn trong Hiệp định Thương mại Kỹ thuật số Hoa Kỳ-Nhật Bản (USJDTA), Hiệp định Kinh tế Kỹ thuật số Australia-Singapore (DEA), Hiệp định Đối tác Kỹ thuật số Singapore-Hàn Quốc (DPA), Hiệp định Đối tác Kinh tế Kỹ thuật số (DEPA), Hiệp định Mỹ-Mexico-Canada và CPTPP, cùng nhiều hiệp định khác. Tuy vậy, những hạn chế đã đặt ra tại trong Dự thảo Nghị định lại không tương thích với các quy định trong mỗi hiệp định vừa nêu. Bằng cách sửa đổi Dự thảo Nghị định để loại bỏ các yêu cầu địa phương hóa dữ liệu, Việt Nam cũng sẽ tránh được khả năng bị loại khỏi các cuộc đàm phán trụ cột thương mại của IPEF về các vấn đề dữ liệu xuyên biên giới.

Việt Nam cũng đã tham gia tuyên bố gần đây của Hiệp hội các quốc gia Đông Nam Á (ASEAN) vào ngày 05 tháng 9 năm 2023, trong đó các quốc gia thành viên ASEAN nhất trí phát triển Thỏa thuận khung kinh tế số (DEFA), nhấn mạnh tầm quan trọng của yếu tố tương tác và tạo thuận lợi thương mại. Việc đặt ra quy định địa phương hóa dữ liệu trong nước đi ngược lại với thỏa thuận của các quốc gia thành viên ASEAN trong việc phát triển chiến lược chuyển đổi số nhằm bảo đảm cho sự liền mạch và an toàn của luồng dữ liệu, dựa trên các quy định pháp luật mang tính kiến tạo.

d) Mối đe dọa đối với hệ sinh thái công nghệ và đổi mới sáng tạo của Việt Nam

Yêu cầu về địa phương hóa dữ liệu tại Dự thảo Nghị định có thể đe dọa hệ sinh thái khởi nghiệp công nghệ và phần mềm của Việt Nam, cũng như khả năng thu hút đầu tư và cạnh tranh với các quốc gia ngang hàng. Bằng cách áp đặt các hạn chế khiến các doanh nghiệp nước ngoài gặp khó khăn hơn khi tham gia vào hoạt động phát triển phần mềm và chuyển giao công nghệ xuyên biên giới với Việt Nam, Việt Nam đứng trước nguy cơ gây khó khăn cho các doanh nghiệp trong nước, và khiến môi trường trong nước trở nên kém hấp dẫn hơn (cả về mặt tuyệt đối và tương đối) đối với các nhà đầu tư nước ngoài trong lĩnh vực phát triển phần mềm và các công nghệ mới nổi khác. Chung quy, việc sửa đổi Dự thảo Nghị định để loại bỏ yêu cầu địa phương hóa dữ liệu sẽ giúp Việt Nam tránh được hệ lụy tiêu cực này.

Yêu cầu gỡ bỏ nội dung chỉ nên áp dụng cho các dịch vụ B2C

Chúng tôi lưu ý rằng Bộ TT&TT gần đây đã tuyên bố tại hội nghị ngày 31 tháng 8 năm 2023 rằng phạm vi của Dự thảo Nghị định áp dụng cho các dịch vụ giữa doanh nghiệp với người tiêu dùng (**B2C**), nhưng một số nhà cung cấp dịch vụ giữa doanh nghiệp với doanh nghiệp (**B2B**) cung cấp dịch vụ lưu trữ trực tuyến, máy chủ và/hoặc dịch vụ trung tâm dữ liệu internet sẽ phải phối hợp với cơ quan có thẩm quyền để xử lý các nội dung vi phạm. Có một thực tế quan trọng là các nhà cung cấp dịch vụ B2B không thể kiểm duyệt nội dung trên các dịch vụ của doanh nghiệp khách hàng của họ. Các nhà cung cấp dịch vụ B2B không có năng lực kỹ thuật hoặc pháp lý để xem các nội dung riêng lẻ trên các nền tảng của khách hàng của họ, và việc này rất quan trọng để bảo vệ dữ liệu của Nhà nước và doanh nghiệp. Do đó, việc đặt ra bất kỳ nghĩa vụ kiểm duyệt nội dung nào đối với các nhà cung cấp dịch vụ B2B là không hợp lý. Thay vào đó, nghĩa vụ kiểm duyệt nội dung chỉ nên tồn tại khi có mối quan hệ B2C, tức là mối quan hệ trực tiếp giữa nhà cung cấp dịch vụ và người dùng cuối.

Ngoài ra, chúng tôi mong Bộ TT&TT sẽ xem xét lại các yêu cầu về việc gỡ bỏ nội dung theo thời hạn đang được quy định tại các văn bản pháp luật và thay thế các khoảng thời hạn cụ thể bằng cách diễn đạt khác như “có thể thực hiện được một cách hợp lý”. Việc gỡ bỏ nội dung theo thời hạn có thể khiến các nền tảng trở nên quá dè chừng, dẫn đến việc gỡ bỏ quá mức cần thiết, từ đó ảnh hưởng đến các quyền cơ bản của người dùng như quyền tự do ngôn luận và quyền truy cập thông tin.

Kết luận

BSA rất vinh dự khi có cơ hội đưa ra những nhận xét, khuyến nghị của chúng tôi về dự thảo thay thế Nghị định 72. Chúng tôi cảm ơn Bộ TT&TT đã xem xét ý kiến của chúng tôi và hy vọng Bộ TT&TT sẽ tích cực thực hiện các khuyến nghị của chúng tôi. Chúng tôi kêu gọi Bộ TT&TT tiếp tục tham gia đối thoại với khu vực tư nhân và tiếp tục thảo luận cởi mở để đạt được các mục tiêu chung nhằm phát triển nền kinh tế kỹ thuật số sôi động và cạnh tranh. Vui lòng liên hệ với người ký tên dưới đây theo địa chỉ waisanw@bsa.org nếu Quý Bộ có bất kỳ thắc mắc hoặc phản hồi nào về các đề xuất của chúng tôi.

Trân trọng,

Wong Wai San

Wong Wai San

Quản lý cấp cao về Chính sách – Châu Á Thái Bình Dương